

**SPOLOČNÁ ORGANIZÁCIA TRHU SO SPRACOVANÝMI
POĽNOHOSPODÁRSKYMÍ VÝROBKAMI**

Základné a horizontálne nariadenia:

- **Nariadenie Rady (ES) č. 1216/2009** stanovujúce obchodné opatrenia uplatňované na niektoré tovary vznikajúce spracovaním poľnohospodárskych výrobkov
- **Nariadenie Komisie (EÚ) č. 578/2010** z 29. júna 2010, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 1216/2009, pokiaľ ide o systém priznávajúci vývozné náhrady na určité poľnohospodárske výrobky vyvážené vo forme tovaru, na ktorý sa nevzťahuje príloha I k Zmluve, a kritéria stanovovania výšky týchto náhrad v platnom znení
- **Nariadenie Komisie (ES) č. 612/2009** zo 7. júla 2009, ktorým sa ustanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie vývozných náhrad za poľnohospodárske výrobky (ďalej NK (ES) č. 612/2009) v platnom znení
- **Nariadenie EP a Rady (EÚ) č. 1308/2013** zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007

Kontaktné údaje: Ing. Zita Maderičová
Odbor obchodných mechanizmov
zita.madericova@apa.sk
t. č.: 00421 918 612 184

V š e o b e c n é p r a v i d l á

4. Vývozné náhrady

Hlavným účelom vývozných náhrad je preklenie rozdielu medzi cenami v Spoločenstve a cenami na svetových trhoch. Pri vývoze spracovaných poľnohospodárskych výrobkov do tretích krajín je možné na použité množstvá základných výrobkov poskytnúť vývozné náhrady v súlade s nariadeniami Komisie o spoločnej organizácii trhu v príslušných oblastiach.

Sadzbu náhrady na 100 kg základného produktu určuje Európska Komisia v EUR, približne 1x za kalendárny mesiac. Výška vývozných náhrad sa vypočíta s použitím sadzby vývozných náhrad vynásobenej množstvom základných poľnohospodárskych výrobkov použitých na výrobu príslušného vyváženého tovaru.

Vývozné náhrady sa neposkytujú na vývoz spracovaných výrobkov, na ktoré sa nevzťahuje žiadna spoločná organizácia trhu, stanovujúca poskytovanie vývozných náhrad pre takúto formu výrobkov.

4.1. Podmienky na získanie vývozných náhrad:

Nárok na vývoznú náhradu má vývozca, predmetná fyzická alebo právnická osoba, ktorá má sídlo na území spoločenstva ak predloží:

- platné osvedčenie (výnimku majú malí vývozcovia)
- žiadosť o vývoznú náhradu (na tlačive JCD)
- kontrolnú kópiu T5 potvrdenú na výstupe zo spoločenstva
- prehlásenie žiadateľa o vývoznú náhradu
- kópia alebo fotokópia prepravných dokladov
- faktúra
- pri diferencovanej náhrade - doklad o dovezení do krajiny určenia

a vyváža výrobky, ktoré:

- majú pôvod v EÚ a sú vo voľnom obeh Spoločenstva
- sú zdravotne nezávadné a majú dobrú tržnú kvalitu
- boli vyvezené z EÚ

Osobitne dôležité je **vyplnenie odseku 44 JCD**, ktoré musí obsahovať nasledovné údaje:

- číslo Osvedčenia o náhrade, resp. „Malý vývozca“
- poznámku „Žiadosť o vyplatenie vývozných náhrad – X – VO900“, kde X je registračné číslo žiadateľa na PPA
- poznámka o vydaní tlačiva T5 a poznámka ak žiada zálohovú platbu VO910

- od 01.04.2008 musia byť uvedené sadzby náhrady v EUR na základné výrobky obsiahnuté vo vyvázanom tovare podľa režimu vývozu:
 - A. platné v čase stanovenia náhrady vopred (ak má vývozca platné osvedčenie o náhrade)
 - B. platné v deň vývozu (ak vyváža v režime Malý vývozca)

okumenty, ktoré sa týkajú výplaty vývoznjej náhrady alebo uvoľnenia zábezpeky musia byť na PPA, doručené do dvanástich mesiacov odo dňa, v ktorom bol prijatý jednotný colný doklad. Vývozca môže podať žiadosť o predĺženie tejto lehoty v prípade, ak napriek tomu, že konal s náležitou starostlivosťou, nemohol získať a zaslať požadované doklady v stanovenej lehote. Vývozca môže podať **odôvodnenú Žiadosť o uznanie náhradných dokladov namiesto nedodanej kontrolnej kópie T5** (s predložením dôkazu o tom, čo všetko urobil pre získanie kontrolnej kópie T5), aby boli za rovnocenné považované aj ostatné doklady, ak doklad T5 nebude následkom okolností, na ktoré nemá vývozca vplyv, vrátený na PPA do troch mesiacov od jej vydania.

Žiadosti o vývoznú náhradu v rámci jednotlivých tranží sa podávajú na PPA v stanovených termínoch.

Pri stanovení výšky vývoznjej náhrady sa postupuje v súlade s Nariadením Komisie (EÚ) č.578/2010. Vývozná náhrada bude pre všetky zložky vyplatená s použitím sadzby náhrady platnej v deň podania žiadosti o vývoznú náhradu ak nebola vopred stanovená sadzba.

Je možné požiadať o **stanovenie výšky náhrady vopred** v deň podania žiadosti o osvedčenie alebo kedykoľvek počas platnosti osvedčenia o náhrade. Sadzba náhrady stanovená vopred sa bude uplatňovať do konca piateho mesiaca po mesiaci, keď ste podali vašu žiadosť o osvedčenie alebo do vypršania doby platnosti vášho osvedčenia, podľa toho, čo nastane skôr.

4.2. Chronologický postup pri výplate vývoznjej náhrady:

1. Žiadosť o vývoznú náhradu
2. Kontrola žiadosti
3. Kontrola dokumentácie a výpočet vývoznjej náhrady
4. Rozhodnutie PPA o splnení podmienok
5. Výplata vývoznjej náhrady
6. Uvoľnenie zábezpeky (pokiaľ žiadateľ nesplnil podmienky, časť zábezpeky prepadne)

4.3. Typy vývozných náhrad

Rozlišujeme dva typy vývozných náhrad: diferencovanú náhradu a nediferencovanú náhradu. Nediferencovaná vývozná náhrada - je rovnaká pre všetky miesta určenia. Diferencovaná vývozná náhrada sa líši podľa miesta vývozu tovaru, vrátane výberových konaní vypísaných v tretích krajinách. Pri diferencovanej vývoznjej náhrade je pre ten istý výrobok stanovená viac ako jedna sadzba náhrady v závislosti od tretej krajiny určenia, alebo pre ten istý výrobok je stanovená jedna

alebo viac sadzieb podľa tretej krajiny určenia, pričom pre jednu alebo viac krajín nie je stanovená žiadna sadzba.

Napríklad, ak vyvážate cestoviny s kódmi KN 1902 11 a 1902 19 do Spojených štátov amerických (USA) dostanete nižšiu sadzbu náhrady, než by ste dostali, keby ste vyvážali do iných nečlenských krajín.

Diferencovaná vývozná náhrada sa uplatňuje pre nasledujúce výrobky:

<u>Kód KN</u>	<u>Výrobok</u>
3501 10	kazeín
3501 9090	kazeináty
3502 1190 a 3502 1990	vaječný albumín
1902 11 a 1902 19	cestoviny
1902 4010	kuskus

Dokumenty, ktoré sú uznávané ako dôkaz o dovoze do krajiny určenia pri diferencovanej sadzbe vývozej náhrady sú uvedené v čl. 17 NK (ES) č.612/2009.

4.5. Spôsoby platby vývozej náhrady

Bežným spôsobom je **konečná platba** vývozej náhrady, ktorá je vyplatená až po predložení dokladov o tom, že tovar bol vyvezený, prípadne dovezený do tretej krajiny. Náhrada je vyplatená najneskôr do troch mesiacov od dodania všetkých dokladov.

Jednou z možností, ako získať vývoznú náhradu, je **zálohová platba** vývozej náhrady, kedy je náhrada vyplatená pred dátumom uskutočnenia vývozu odo dňa prijatia JCD a podmienkou je zloženie zábezpeky najneskôr v deň podania žiadosti o náhradu vo výške 110 % vývozej náhrady. Ak sú na PPA po uskutočnení vývozu doručené: T5 a doklady o dovoze do tretích krajín, je zábezpeka vrátená v plnej výške alebo je krátená.

4.6. Ako sa vypočíta výška náhrady

Pri vývoze spracovaných výrobkov do krajín, ktoré nie sú členským štátom EÚ, môžete dostať náhradu na základe obsahu základných výrobkov vo vyvázanom tovare, resp. na základe ekvivalentu základných výrobkov, ktoré sa spotrebovali pri výrobe vyvázaného tovaru a pri dodržaní určitých podmienok.

Náhrady za spracované výrobky obsahujúce asimilované zložky sa vypočítajú pomocou koeficientov stanovených Komisiou a uvedených v Nariadení Komisie (EÚ) č.578/2010.

Výrobky použité na výrobu spracovaných výrobkov môžu byť:

- Základné výrobky (Príloha I, NK (EÚ) č.578/2010)
- Výrobky pochádzajúce zo spracovania základných výrobkov

- Výrobky asimilované do jednej z týchto dvoch kategórií

Výpočet:

Vývozná náhrada = celková hmotnosť vyvázaného výrobku X množstvo zložky použitej na 100 kg výrobku/100 X sadzba vývozného náhrady na 100 kg/100

Celková vývozná náhrada na vyvázaný tovar sa bude rovnáť súčtu náhrad na jednotlivé základné výrobky obsiahnuté vo vyvázanom tovare.

Výplata náhrady je **podmienená dodržaním niekoľkých podmienok časových termínov** medzi ktoré patria:

- Splnenie podmienok na náhradu (pôvod výrobkov, základné výrobky sú súčasťou spracovaných poľnohospodárskych produktov)
- Dodanie T5
- Poskytnutie dôkazu o dodaní (prepravný doklad, jeho kópia alebo fotokópia)
- Primeraná kvalita výrobku
- Na vyvezený tovar sa vzťahuje náhrada (obsahuje základný výrobok, resp. asimilovaný)
- Registrovaná receptúra (receptúra bola zaregistrovaná a je platná)
- Úplná T5 (musia byť vyplnené kolónky 33, 103, 104, ak je potrebné aj 105; príslušná položka sa uvedie do kolónky 104)
- Potvrdená T5 (pole J)
- Platné - neprečísľované osvedčenie
- Platná – nevyčerpaná RMV
- Dostatočné náhradné doklady (prepravný doklad, dovozný JCD atď.)
- Vývozná doba z EÚ je 60 dní od prijatia JCD colnicou.
- Doba na doručenie dokladov o vývoze je 12 mesiacov od prijatia JCD. Je potrebné predložiť doklad T5, na ktorom je uvedený dátum opustenia Spoločenstva /hranice EÚ/, JCD, ďalšie doklady o doručení na miesto určenia v danej tretej krajine (pri diferencovanej náhrade).
- Doba doručenia tovaru na miesto určenia pri diferencovanej náhrade je 12 mesiacov od prijatia JCD colnicou.

Pri nedodržaní vývozu do 60 dní od prijatia JCD bude znížená vývozná náhrada na 85 % a za každý deň nad stanovenú dobu bude ďalej znížená o 5 %.

Pokiaľ bude vyplatená zálohová platba na náhradu, bude v prípade nedodržania stanoveného termínu na záver zrazených 10 % z celkového zníženia.

Pri nedodržaní doby vývozu výrobkov do tretích krajín pri diferencovanej vývozných náhrade bude náhrada znížená na 85 % a za každý deň nad stanovenú dobu bude ďalej znížená o 2 %. Znovu tu platí, že ak bola vyplatená zálohová platba na náhradu, bude v prípade nedodržania stanoveného termínu na záver zrazených 10 % z celkového zníženia.

Pri nedodržaní doby na doručenie dokladov o vývoze, t.j. pri doručení dokladov do 6 mesiacov po uplynutí regulárnej 12 mesačnej doby na doručenie dokladov (bez podania žiadosti o dodatočnú lehotu v lehote 12 mesiacov) alebo do 6 mesiacov po uplynutí poskytnutej dodatočnej lehoty, bude znížená vývozná náhrada na 85 % plnej výšky náhrady.

Medzi tieto doklady patrí T5, JCD, ďalšie colné doklady o doručení na miesto určenia v danej tretej krajine.

4.7. Uvoľnenie zábezpeky

Zábezpeka zložená so žiadosťou o osvedčenie je uvoľnená v plnej výške, ak požiadate o náhradu vo výške minimálne 95 % čiastky uvedenej na osvedčení. Ak toto množstvo nebude čerpané počas doby platnosti osvedčenia, zábezpeka sa zablokuje do výšky 25 % rozdielu medzi 95 % čiastky na osvedčení a skutočne čerpanou čiastkou.

Ak nesplníte povinnosť z osvedčenia a vrátite ho v období prvých dvoch tretín jeho doby platnosti, príslušná čiastka zábezpeky, ktorá má prepadnúť sa zníži o 40 %. Na tento účel sa akákoľvek časť dňa považuje za celý deň. Ak osvedčenie vrátite v období poslednej tretiny jeho platnosti alebo počas mesiaca nasledujúceho po dátume vypršania platnosti, príslušná čiastka zábezpeky, ktorá má prepadnúť, sa zníži o 25 %.

Ak je celková čiastka zábezpeky, ktorá by mala prepadnúť, rovná alebo je menšia ako 100 EUR, PPA uvoľní celú zábezpeku.

Zároveň dochádza k uvoľneniu zábezpeky zloženej pri žiadosti o vývoznú náhradu, prípadne o zálohovú platbu.

INFORMAČNÉ ZDROJE:

EUR-Lex (stránka Európskej únie – zmeny nariadení s aktuálnymi sadzbami v slovenčine)

<http://new.eur-lex.europa.eu/homepage.html>

(kliknutím vpravo hore si zvolíte jazyk, ďalším kliknutím na „Official Journal“ sa dostanete k prehľadu aktuálnych Nariadení podľa komodít s aktuálnymi sadzbami v daný deň)

Colný sadzobník Taric: www.colnasprava.sk

Príručka má informatívny charakter a obsahuje iba vybrané informácie. Na základe jej obsahu nie je možné uplatňovať žiadne právne nároky. Úplné a záväzné znenie jednotlivých nariadení EK je k dispozícii na adrese <http://new.eur-lex.europa.eu/homepage.html>